

ERDÉLYI MÚZEUM

XVII. kötet.

1900.

IV. füzet.

Id. Szilágyi Ferencz.

Előkészületek folynak Szilágyi Sándor születése helyének emléktáblával megjelölésére. Alkalmoszerű tehát megemlékezni elődei közül nagyapjáról, azután édes apjáról, kik mindketten a kolozsvári ev. ref. collegium professorai voltak, mindketten történelmet tanítottak s a történelem iránt való érdeklődést apáról fiúra hagyták örökségül. A családnak három tagja, idősebb és ifjabb Ferencz, meg Sándor emelkedtek ki a homályból s kerek száz éven át szolgálták a történelmi tudományokat. (1797--1898.) Id. Szilágyi Ferenczről szólok előbb, ki szorgalmas, munkás tagja volt a tanári testületnek, békés természetével sohasem zavarta meg a testület egyetértését s mindig élvezte főhatóságának, a főconsistoriumnak nagyrabecsülését. Többször volt az intézet igazgatója, ezen kívül tanvezető (paedagogarcha) tanára, a könyvtár és éremtár felügyelője.

Id. Szilágyi Ferencz 1761-ben született, Kraszna vármegye Somlyó-Ujlak nevű községében. Szülői közsorsú, de becsületes emberek voltak. Tanulását ugyanazon helység iskolájában kezdte, a kolozsvári collegiumban folytatta. Mint szolga gyerek, a szegénység nyomasztó terheivel küzdve mívelte szép lelkét. „Még szolgai kötelességének közepette, a városnak utczáin is sokszor lehetett kinyitott könyvvel látni s estvénként az utcára nyíló ablakok világánál tanulni. Ő maga mondta, hogy míg alsóbb iskolai cursusát elvégezte 6 esztendő alatt, a rendes examenek alkalmatosságával csupán egyszer szólíttatott meg. Ő azonban a mellőzést legyőzve magában, tovább folytatta tanulmányait“.¹ Valószínűleg 1776-ban jött Kolozsvárra, az alsó hat osztályt elvégezhetette 1782-ig, mikor az iskolai törvényeket aláírta, mint deák.² 1788-ig elvégezte a felsőbb tanfolyamot. 1786. január 16-tól könyvtárnok volt. 1788-ban

¹ Halotti beszéd Csizsár Sámueltól 46 s köv. l.

² Nomina studiosorum 70 l.

indúlt külföldre, miután Nagy-Enyeden, Kolozsvárt és Maros-Vásárhelyt vizsgálatot tett s a professorok egyhangúlag arra valónak ítéltek, a főconsistorium pedig 1788. febr. 10-ről megtette a lépéseket útlevel szerzése iránt.¹ 1788. szeptember 24-ére már Leydába érkezett. Innen írta 1789. márcz. 10-ről valamelyik kolozsvári professorhoz a következő levelet:

Kedves Tiszteletes Professor Uram, érdemem felett való nagy jó uram.

A T. professor uram hozzám írott leveletskéje engemet a mint egyfelől nagyon megörvendeztetett, midőn látom, hogy rollam nem csak emlékezik T. pr. uram, hanem még hallani is kíván; úgy más felől meg is szégyenített, látván, hogy T. pr. uram engemet megelőzött, holott nekem lett volna kötelességem T. pr. uramhoz való háladatosságomat avagy csak anynyiban is megmutatni.

Én szeptembernek 24-ik napjától fogva itt vagyok és olyan kedves napokat töltök a milyeneket, hogy itt tölthessek soha se reménlettem, noha ez előtt is igen jó képzelődésem volt az itt lelegendő állapotom felől. Ezen állapottal való nagy megelégedésemet pedig okozza az, hogy rész szerént igen jó egészségem vagyon, rész szerént pedig hogy felette nagy csendességben lakom. Ha ki fordulok a városra vagy azon kívül, különös gyönyörűségemet lelem mind az itt való csinosságnak szemlélésében, mind pedig ezekben a sok canalisokban, mellyekben a sok nagyobb és apróbb hajók szüntelen alá s fel uszkálnak. Az itt való szert éppen nem tapasztaltam még eddig egészségemre nézve ártalmasnak lenni. A magyarok itt és Utrechtben többnyire azon panaszkodnak, hogy fogynak, én pedig még eddig éppen ellenkezőt tapasztalok magamról. Az ételeket nagy részét szeretem, és így mivel nem a sok ételben, hanem a csendességben tartom a jó életet, még eddig mindenképpen jól van dolgom, legalább én jól képezem, e pedig reám nézve elég.

A mi a tanulást illeti, mind publice, mind privátim eleget tanulhatok, csak ahoz nem szokhatom, hogy némelyek a theologiae professorok között felette sokat citálnak, tiz, tizenkét auctort is egymásután, még pedig volumen, tomus, pars, caput, sectio, pagina m. 1893-ta sat. Arra néznek elhiszem, hogy litteraria cognitiot szerezzenek a tanít-

¹ 33—1788. főcons jkvi sz.

ványaiknak, de olyan unalmasnak tetszik mikor a dolgot olyan sokszor félben szakítják ez által.

Egy Broeckmana nevű ifjú professor van a naturalis historiában, két órát hallgatok nála egy héten, egyikén zoológiát, a másikon historiam globj terraeque tanít; igen jeles ember, szabadon beszél a theologusok ellen, nem sokat gondol velem, hogy milyen orthodoxusok. Most a többi leczkéim mind theologicumok; a jövő esztendőben szándékozom a physicat is meghallgatni, mivel igen sok instrumentum lévén, majd mindent experimentaliter tanít a professor. A mathesisnek nem hiszem, hogy igen nagy becsülete volna most itt, tudniillik a tanulókra nézve; mert még egy közönséges professio sine benne, holott mintegy hatszáz deák vagyon most itten, melynek nagy része jurista és medicus. A theologusok száma mintegy százig való.

Itt olyan nagy hideg volt ezen a télen, hogy a kik számot tartottak reá úgy mondják, hogy ebben a tartományban 1740-től fogva nem lett volna ily erőss hideg. Novembertől fogva egész februáriusig mind keményen tartott. Most mártiusban ismét újra hozzá fogott, azt gondolom Erdélyben még hidegebb volt.

Én a Titt. Doktor Intze urnak küldött pénzről való jegyzéseket nem találom és így vagy elvesztettem vagy elszaggattam, hanem Titt. Zoványi uram adott nékem irást, a mely most is nállam van az ott hagyott pénzről, ugymint *13, tizenhárom császár arany és három Rhfrtokról*. Már ebből 7, hét arany volt a T. Tordai uramé (mert ugy emlékezem enynyit küldött töllem a Titt. Doktor Intze uram kezében óra vásárlás véget, onnan bizonyosan meg lehet tudni). Két aranyot adott T. professorné asszonyom elindulásomkor a T. Intze uramék nevekkal. A többi volt a T. professor uraméké oda számlálván a Lexicon árrát is, melyet a kémeri mestertől vettem fel. Egyéb pénz nem volt nállam, a mit Titt. Doktor Intze uramnak hoztam volna. Akkor mind külön külön fel voltak ezek nállam jegyezve és Titt. Zoványi uramnál is írásban meg hagytam volt, hogy melyik kitől és mire való. Nem gondolom, hogy elhibáztam volna, mert akkor mind írásban volt nállam feljegyezve.

Örömmel hallottam, hogy a M. urfi dicséretesen censurázott és defendált (mert irták a collegiumból) talán már ezen következő tavaszon fel is jó Németországra?

T. professorné asszonyomat alázatosan tisztellem. Magamat pedig

továbbra is gratiájában ajánlván vagyok Tiszteletes professor uramnak alázatos szolgája.

*Szilágyi Ferencz*¹

Nem tudom hány évig volt Szilágyi Leydában, hány évig Göttingában? Hazatérése után a kolozsvári egyházközségben Verestói György segédpapja lett 1792-ben.² Verestói György halála után 1794. nov. 9-én az egyházközség rendes pappá választván, a főconsistorium megerősítette 1795. febr. 22-én.³

Bodoki József 1797. július elején folyamodott a főconsistoriumhoz, hogy rendelje mellé segédül Szilágyi Ferenczet. A főconsistorium a collegiumi előjáráságtól véleményt kérvén, ez melegen ajánlotta a kérés teljesítését úgy, hogy Bodoki élvezze teljes fizetését a míg él, Szilágyinak pedig a főconsistorium adjon fizetést addig, míg a collegium jövedelmei megengedik, hogy maga szolgáltassa ki illetményét.

A főconsistorium úgy rendelkezett aug. 20-án, hogy 1797. szept. 1-től kezdve 3 évig évenként öt-ötszáz mfrtot úalt ki saját pénztárából Szilágyi Ferencznek fizetésül; a természetbeli járandóságokat adja a collegium. Bodoki kapni fogja készpénz fizetését. Megrendeli továbbá Szilágyi beiktatását a philologiae professorságba. A zsidó nyelvet és zsidó régiségeket Bodoki fogja tanítani. Egyúttal figyelmébe ajánlja az előjáráságnak, hogy a kamathátralékokat hajtassa föl.⁴ Csizsár Sámuel halotti beszéde szerint a főconsistorium candidatio nélkül nevezte ki a kolozsvári professori székre, melyen 24 esztendeig tanította az egyetemes történelmet, a görög és római literaturát. 1821-ben átlépett a theologiai tanszékre, melyen a keresztényen hit- és erkölestant és egyháztörténetet tanított 7 évig. Meghalt 1828. decz. 4-én.⁵ Felesége Foulquier Mária genfi leány volt, kitől két fia született: Ferencz, a későbbi professor, Sámuel, kormányzéki tisztviselő.

¹ A levél eredetije a coll. leltárban szám nélkül. A néhai Sárkány Ferencz értesülése szerint Méhes György lehetett az a professor, kihez levelét intézte Szilágyi.

² 1792. szept. 16-án már jelen volt a főconsistorium gyűlésén, tehát ezt megelőzőleg, foglalta el állását.

³ 40—1795. főcons. lt. sz.

⁴ 278—1797. főcons. lt. sz.

⁵ 21—1829. előlj. jkvi sz.

Szilágyi Ferencz 1797. szeptemberében kezdte meg tanári működését. Fizetésének ügye az 1798. febr. 10-iki előljárósági gyűlésen került döntés alá. A főconsistorium 1797. aug. 30-án¹ azt rendelte, hogy Bodoki József lépjen nyugalomba egész fizetéssel; Szilágyi Ferencz eddig élvezett pénzbeli fizetését, 500 mfrtot, a főconsistorium fogja kiszolgáltatni; a többi illetményt adja ki a collegium. Az előljáróság tekintetbe vevén, hogy Bodokinak az 500 mfrt. készpénz fizetésén felül 5 rud szénafüve, a ludasi dézmából meghatározott évi illetménye és 5 mázsa sója van; a széna és búza értékét középszámítással 30 mfrtban állapította meg; ezt a collegium magánpénztárából, az 5 mázsa sót pedig természetben utalta ki Szilágyinak.² Nem sokkal ezután a könyvvizsgáló bizottság tagja lett Szilágyi. 1801-ben ő tudósítja a főconsistoriumot azon tiltott könyvek eziméről, melyeket az erdélyi főkormányshégek a tilalom alól feloldott 1800. nov. 13-án, 9896. sz. rendeletével.³ Ugyanezen évben a főconsistorium Méhes Györgyre és reá bizza, hogy a zilahi iskola tantervét átvizsgálják s véleményt adjanak róla.⁴

Szathmári Pap Mihály nyugalomba lépésével ennek fizetését kívánta, mert a mint fölterjesztésében előadta, neki csak készpénz fizetése volt, természetbeli illetményeket nem kapott. A gabona és bor megdrágúlt s e miatt az ő jobbnak látszó fizetése kisebbé vált, mint a többi professoré, pedig a papi állást azon reményben hagyta el, hogy idővel a nagyobb professori javadalomba léphet. Az egyház marasztotta őt, de inkább akarta egy fizetés mellett jól végezni collegiumi kötelességeit, mint két fizetés mellett valamelyik kötelességét elhanyagolni. Neki azért is nehéz fentartani családját, mert nem folytat gazdaságot, olesón nem juthat gabonához. Kötelessége sines kevesebb, mint a többi professornak, mert az osztályok felügyelete éppen annyi idejét foglalja el, mint rendes hivatala. Aztán nyolcz évig szolgált kisebb fizetésen, de egyszer sem kívánta kiegészítését. Tényleg fizetésbeli hátrátételt szenved, holott erre nem érdemes. Azt kéri tehát, hogy a mennyivel 194 veder bor, 141 éveka búza és a Lábasháznál három hónapi koresmároltatás 300

¹ 217—1797. főcons. sz.

² Előlj. jkv. 1798. febr. 10-ről. 1 p.

³ 30—1801. főcons. jkvi sz.

⁴ U. o. 84—1801. jkvi sz.

magyar frtnál több, ezt a többletet gabonával pótolta ki a főconsistorium 1805. január elsejétől. A főconsistorium tájékoztatást szerezvén magának az előljárástól, 1805. decz. 31-én a fenneb-
biek szerint állapította meg Szilágyi fizetését, tekintettel személyes érdemeire.¹

Szilágyi Ferencnek adta ki a püspök, Abacs János. véleményezésre Bod Péter Praxis fori ecclesiastici ez. munkájának magyar fordítását Benkő László benedeki paptól. 1814. aug. végén kapta kezéhez s csak sürgetésre tett jelentést 1815 febr. 25-én. Szilágyi úgy vélekedett, hogy jobb volna latinúl kinyomatni, mert a kik használják, azoknak tudni kell latinúl. Most is igen hanyagúl tanulják, még hanyagabbak lesznek, ha ezt is magyar nyelven adják kezökbe. De ha magyarul adják ki, az előbeszéd ily formában teljességgel ki nem adható egyfelől azért, mivel illetlenül ezéloz és szól vallásunk némely főbbrendű sorsosiról, noha meg nem nevezi, másfelől azért, mivel a r. cath. püspökkel, kinek a fordítást ajánlja, úgy tetszik igen confidens hangon beszél, a mi illetlen. Egyébként megérdemli a kinyomatást.²

A főconsistorium ajánlotta a püspöknek, hogy Benkő Lászlót az előbeszéd illetlen és vagdalkozó kifejezéseieért keményen feddje meg; egyébiránt mivel az eredeti könyv már nem igen kapható, a fordítás pedig alkalmas, útasítsa Benkő Lászlót, ha fordításának patronust talál vagy a maga költségén ki akarja nyomtatni, nyomassa ki, a főconsistorium nem ellenzi. A könyv azonban csak 18 év múlva, 1833-ban jelent meg, újításokkal, de az előbeszéd vagdalkozó, kifogásolt része kimaradt belőle.

Szilágyi Ferencz irodalmi működése az iskola és egyház körében mozgott. Nagyobb munkája egy latin nyelvű egyetemes történelem, melyet tanításához segédkönyvül készített. Az előszóban elmondja, hogy a főconsistorium régóta panaszkodott a tankönyvek hiánya miatt, mert a tanuló ifjúságot nagyon terhelte és tanulásában gátolta az előadások leírása; megrendelte tehát, hogy a professorok saját tárgyukra tartozó. kézikönyveket irjanak s szabadítsák meg az ifjakat a másolás terhétől. Így vállalta el ő az egyetemes történelem megírását. Nem tagadja, hogy voltak, a kik nem megvetendő okokkal

¹ 143. 173. 207—1805. főcons. lt. sz.

² 54—1815. főcons. lt. sz.

öszönözték őt magyar nyelvű tankönyv kiadására s tényleg így is dolgozta ki előbb s hallgatóinak így is adta elé, némely európai műveltebb nép példáját követve. De midőn látta a latin nyelv tanításának hanyatlását és elhanyagolását, megváltoztatta elhatározását, latinul kezdett tanítani s latinul adta ki könyvét is.

A könyv szerkesztésében Schlözer (Aug. Lud.) rendszerét követte, kinek előadásait Göttingában mohón hallgatta. Az időrendben leírt néprajz tetszett neki, mely századról századra egyfolytában adja elé az eseményeket s az emlékezetben tartást megkönnyíti. Nem szereti az Offerhaus és Gatterer-féle synchronisticai módszert, mivel a sokszoros megszakítás szétszórja a figyelmet. Midőn Sahröckh világ-története kezébe került, ennek módszerébe bolondulásig belészeretett.

Középuton akart maradni, hogy ne legyen igen száraz és rövid s ne is legyen terjengős; sokat hagyott előszóbeli kiegészítésre, melyet az ifjak nehézség nélkül följegyezhetnek, ha előre elolvassák az előadandó részt. Így tett ő is a külföldi egyetemeken. Csak irányt kívánt mutatni. Az ifjak ez alapon hívíthatik ismereteiket.

A 8. réttű könyv I. része 338 lapra terjed; a szerző azt hiszi, hogy ezt a téli közvizsgálatig el lehet végezni; a közép és újkor elvégezhető az iskolai év végéig.

Ez előszót 1816. november 27-én írta Szilágyi, de a munkához 10 évvel azelőtt fogott. Kitűnik ez a collegium nyomdája 1806. évi átadási okmányából, melyben jelezve van az első ív kinyomása.¹

Petrik Bibliographiájában csak a Pars prior van megemlítve, mely az ókort öleli föl. Véletlenül akadtam a második részre, melynek ezímlapja nincs. Az egész 248. 8 r. lapra terjed. Meglepő, hogy a magyarokról külön egy szó sincs benne, holott a hunokról, avarokról, bolgárokról, bessenyőkről, húnokról és oláhokról külön fejezetekben szól. Előbbi módszerét e részben is magtartja, de az egyes népek történetének végén felsorolja a nevezetesebb kútforrásokat és nagyobb munkákat. Az újkor történetét 1819. közepéig hozza le; a második rész tehát 1819. végén vagy 1820-ban jelenhetett meg.

Iskolai kiadványai: *Chrestomathia Latina*. 1855. *Livius enucleatus*. 1807. *Deák grammatika*. 1814. *Hübner. Centum quatuor historiae sacrae*. 1809.

¹ Átadási okmány 1806. 35. l. — 1807. 24. l.

Ünnepi és halotti beszédei, többi munkáinak czímével alább következnek:

Deák grammatica. Az alsóbb classisok számára készítette. 8 r. 10 lev. 396 l. Kolozs. 1814. Nyomt. a ref. coll. betüivel.

Kiadványai: Chrestomathia Latina, in usum infimae classis Latinae collecta et edita (k. 8 r. 4 lev. 168 l.) Claudiopoli. 1805. Impr. typis collegii reform. — Livius enucleatus. In usum juventutis linguae Latinae studiosae opera F. Sz. (8 r. 5 lev. 404 l.) Claudiopoli. 1807. Impr. typis coll. reform. — *Hübner*. Centum quatuor historiae sacrae, quas collegit et germanico sermone edidit . . . Latine reddidit M. Abr. Krigel. Recudi curavit, adjecta historia sacrae scripturae literaria *Fr. Szilágyi*. 8 r. 4 lev. 270 l. Claudiopoli. 1809. Im. typ. coll. reform. per Steph. Török. — Új kiadása 1825-ben. — L. Junii Mod. Culumellae de re rustica libri XII-et liber de arboribus. Ex recensione Bypontinae, cum praecipuis Gesnerianae editionis suisque notis edidit Fr. Szilágyi. Claudiopoli. Impr. typis coll. ref. 1820. per Steph. Török. 8 r. XVI. 604. l.

Historia universa politica in subsidium praelectionum concinnata a Francisco Szilágyi. Pars prior. Historiam antiquam complexa. Claudiopoli. Typis collegii reformatorem 1816.¹

Beszédei.

A reformátzió harmadik századjának innepén tartott beszéd, a kolosvári evangélico reformátusok nagyobbik templomi gyűlésében, januárius 11-dik napján 1818. Kolosváron. Nyomt. a reform. coll. betüivel 1818.*

Beszéd az oskoláknak fontos vóltokról, az emberiségre való nagy befolyásáról, melyet a kolosvári reformátum kollegyom nagy Auditoriuma felszentelése alkalmatosságával elmondott Kolosváron. Nyomtattatott a refor. koll. betüivel 1821.

Halotti tanítás az istenfélő férjfiúnak áldásul rendeltetett jó asszonyról; mellyet néhai kedves emlékezetü méltóságos Vargyasi ifjabb Dániel Kata urasszonynak, méltóságos felső szálláspataki Mara Lőrincz ur élete szerelmes párjának utolsó tiszteletére irt, és Kolosváron a réformatum nagyobbik templomban elis mondott Sz. F. kolosvári réformatus pap 1795. márcz. nap 8-dik napján.

¹ Pars II. (1820.) 338. 248. l.

* A csillaggal megjelöltek *Petrik* Bibliographiájában fel vannak véve, a többiek hiányzanak.

Keresztyén vitézkedés mellyet néhai kedves emlékezetű méltóságos iffjabb B. gróff Bethlen Pál urnak a cs. k. felség arany kóltos hívének és generális fő strása mesterének utolsó érdemlett tiszteletére halotti tanításban foglalt és Kolosváron a réformátusok nagyobbik temptomában a gyászos gyülekezet előtt el-is mondott Sz. F. 1795. esztendőben karátson havának hatodik napján. Kolosváratt. Nyomt. a ref. coll. betüivel 1796. esztendőben.

Halotti tanítás a napban öltözött asszonyról, mellyet néhai méltóságos R. Sz. B. G. Sz. Teleki Polyxena szelid és tsendes lelkü iffiú úr asszony ő nagyságának méltóságos Malom-Vizi gróff Kendeffi János úr ő nagysága szerelmetes kedves feleségének érdemlett utolsó tisztesség megadására írt és el-mondott Kolosváron, 1797. Aprilisnek 2-dik napján Szilágyi Ferentz akkor kolosvári réformatus pap. Nyomtattatott Kolosváratt a ref. coll. bet. 1799. eszt.

Az Isten emberének esmértető jelei és temetsége, egy halotti beszédben foglalva; mellyet néhai méltóságos Maros-Németi gróf, Gyulai József úr ő nagyságának utolsó érdemlett tiszteletére írt, és elmondott a kolozsvári reformátum nagyobbik templomban 1800. eszt. martiusnak 9-dik napján. Kolosváron. Nyomtatt. Kochmeister Márton betüivel 1800-ban.*

A halál letzkéje: mellyet néhai méltóságos Malom-Vizi gróf. Kendeffi János ur ő nagyságának utolsó érdemlett tisztességtételére egy halotti beszédben foglalt és el-mondott Orja-Boldog-Falván a reformátusok templomában 1801. esztendőben, januariusnak 4-ik napján. Kolosváratt. Nyomt. a réf. kol. bet. 1801. esztend.

A lelki élet törvényei le-rajzólva egy halotti prédikázióban mellyet néhai méltóságos Malom-Vizi gróff Kendeffi Rákhel ur asszony ő nagysága életéből vett és utolsó érdemlett tiszteletére elis mondott Kolosváron a réformátusok nagyobbik templomában 1798. esztendőben aprilisnek 15-dik napján. Kolosváratt nyomt. a ref. koll. bet. 1802. esztendőben.

A nagy ember leírása egy halotti tanításban mellyet néhai méltóságos Bethleni gróff Bethlen Pál ur ő excellenztiájának felséges urunk arany kóltos hívének, valóságos belső titkos tanátsossának s. a. t. a királyi törvényes tábla huszon-nyoltz esztendőig volt, első-ülőjének utolsó érdemlett tiszteletére írt és elmondott Maros-Vásárhelyen 1797-dik esztendőben májusnak hetedik napján. Kolosváron, 1802-dik esztendőben. Nyomt. a réf. kol. betüivel.

A rövid élet vigasztalása, egy halotti tanításban. Mellyet az élet rövidségében magát hosszason kedveltetett néhai gróff Bethleni Bethlen Anna kis-asszonynak néhai gróff és generális Bethleni Bethlen Pál úr — és kegyes özvegye méltóságos I. báronissa M. Gerő Monostori Kemény Kristina asszony — ő nagyságok kedves leányoknak utolsó tisztességtételére írt és el-mondott Kolosváron a réformátusok nagyobbik templomában, 1800 esztendőben martiusnak 16-dik napján. Kolosváron, 1802-dik esztendőben. Nyomt. réf. kol. betüivel.

A szerelmes orvos, lerajzolva egy halotti tanításban; mellyet néhai f. orvos doctor és professor Pataki Sámuel ur utolsó érdemlett tisztesség tételére írt és el-mondott Kolosváron a réformátusok nagyobbik templomában 1804. szeptembernek 30. napján. Kolosváratt. Nyomtattott a réf. kolégyom. bet. 1805-dik esztendőben.*

A meg-elégedés egy halotti beszédben foglalva, mellyet néhai méltóságos Czegői gróff Vas Kristina ur asszony ő nagyságának bódog emlékezetű M. Gerő-Monostori L. báró Kemény Miklós úr ő nagysága kegyes özvegyének utolsó érdemlett tiszteletére írt és el-mondott Kolosváron a reformátusok nagyobbik templomában 1802. esztendőben szeptembernek 12. napján. Kolosváron. Nyomt. a réf. kolégyom betüivel 1805-dik esztendőben.

Az életnek tündéres viszontagsága. Egy halotti tanításban, mellyet néhai méltóságos Nagy Ertsei gróff Tóldalagi László úr ő nagyságának felséges urunk arany költsos hívének a kükküllővári papi kerület és a székelly-udvarhelyi reformátum kolégyom buzgó fő inspector kurátorának utolsó tisztesség tételére írt és elmondott Kolosváron a reformátusok nagyobbik templomában 1806. mártiusnak 30. napján. Kolosváron. Nyomt. a ref. kollégyom betüivel. 1806.

A hív és szorgalmatos gazda; le-rajzolva egy halotti tanításban, mellyet néhai tekintetes Haranglábi Vita Sámuel urnak méltóságos gróff Széki Teleki Kata úr asszony ő nagysága jószágai fő gondviselőjének utolsó érdemlett tiszteletére írt és elmondott, Kolosváron a reformátusok nagyobbik templomában, 1807-dik esztendőben, májusnak 3-dik napján.

A keresztyén asszony le-rajzolva egy halotti tanításban, mellyet néhai méltóságos I. báronissa Losontzi Bánffy Therésia ur asszony ő nagyságának néhai méltóságos Kis Rhédei gróff Rhédei Mihály ur ő nagysága kegyes özvegyének utolsó érdemlett tiszteletére írt és el-mondott Kolosváron, a réformátusok nagyobbik templomában, 1807-dik eszt.

májusnak 31-dik napján. Kolosváronn. Nyomtattatott a ref. kolégyom betüivel Török István által 1807-ben.

A megtisztelt bölts le-irva egy halotti tanításban mellyet néhai áldott emlékezetű tudós férjfiúnak tiszteletes Méhes György urnak a kolosvári nemes réformátum collégyum philosophiát és mathésist tanított, nagy érdemű rendes professorának utolsó érdemlett tiszteletére tett Kolosváron a réformatikusok nagyobbik templomában, áprilisnek 16-kán 1809. Kososváron. Nyomtatt. a réf. koll. betüivel 1809-ben.

A jó fő-tiszt egy halotti beszédben mellyet néhai méltóságos Sáros-Berkeszi Katona Mihály felséges es. királyi tanácsos urnak nemes Kővár vidéke nagy érdemű főkapitányának utolsó tiszteletére tartott S. Berkeszen a réformatikusok templomában 1809. octb. 1-ső napján. Kolosváron. Nyomt. a ref. coll. betüivel 1810.

A jó anya. Le irva egy halotti beszédben, mellyek áldott emlékezetű Nagy-Szalontai m. groff Töldi Sára kegyelmes ur asszonynak, m. groff Széki Teleki Lajos ur ő excellentziája élete volt kedves párjának utolsó érdemlett tiszteletére irt és el-mondott Kolosváron a reformatikusok nagyobbik templomában 1813. áprilisnek 25 napján. Kolosváronn. Nyomtattatott a réf. kollégyom betüivel, 1814-dik eszendőben.

Az igaz theologus lerajzolva egy halotti beszédben mellyet amaz áldott emlékezetű és nagy tudományú férjfiu tiszteletes Szathmári Pap Mihály úrnak a kolosvári reformatum nemes kollégium, a theologiában vólt ritka érdemű professorának, utólsó érdemlett tiszteletére irt és elmondott Kolosváron, a reformatikusok nagyobbik templomában, septembernek 27-dik napján 1812. Kolosváron. Nyomt. a ref. kollégium betüivel 1820-ban.

A nagyság mértéke levéve Losontzi L. B. gróf. Bánffy György úr az erdélyi nagy fejedelemség gubernátora, a cs. kir. felségnek arany költsos híve, Sz. István Apost. király és Leopold császár jeles rendjeinek nagy — a polgári érdem rendjének arany — keresztos vitézze, Status és Gubernialis valóságos titok tanácsossa ő excellentziájáról, és elő adva egy halotti beszédben, mellyet a M. Losontzi L. B. Bánffy Familia, mint önnön kebeléből e hazának adott második kormányozónak utólsó tiszteletére tartatott, Kolosváron a reformatikusok nagyobbik templomában. Kolosváron. Nyomtattatott a reform. koll. betüivel. 1822.*